

Sygn. akt I C 578/17 „upr”

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 listopada 2017 r.

Sąd Rejonowy w Zambrowie Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący SSR Tomasz Makaruk

Protokolant Jadwiga Styła

po rozpoznaniu w dniu 30 listopada 2017 r. w Zambrowie na rozprawie
w postępowaniu uproszczonym

sprawy z powództwa (...) z siedzibą w W.

przeciwko K. S.

o zapłatę 654,51 zł

I. powództwo oddała;

II. zasądza od powódki (...) z siedzibą w W. na rzecz pozwanej K. S. kwotę 287,00 (dwieście osiemdziesiąt siedem i 00/100) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sygn. akt I C 578/17 upr

UZASADNIENIE

Powódka (...) w W. w pozwie skierowanym przeciwko K. S. domagała się zasądzenia na swoją rzecz kwoty 654,51 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 5.08.2017 r. do dnia zapłaty a także zwrotu kosztów postępowania. W uzasadnieniu żądania wskazała, iż w dniu 3 listopada 2016 r. zawarła z pozwaną umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych na podstawie której wystawiła faktury: (...) z 24.11.2016 r. na kwotę 9 zł, (...) z 1.12.2016 r. na kwotę 47,31 zł, (...) z 02.01.2017 r. na kwotę 53,41 zł, (...) z 03.03.2017 na kwotę 525 zł. Pozostała kwota objęta pozvem – 20,06 zł – to suma skapitalizowanych odsetek ustawowych wyliczonych od dnia następnego po dniu wymagalności poszczególnych dokumentów finansowych do dnia wytoczenia powództwa.

Pozwana K. S. wniosła o oddalenie powództwa w całości. Wskazała, iż została wprowadzona w błąd przez przedstawiciela powódki, który podał się za pracownika dotychczasowego operatora, obiecał że z uwagi na wiek dostanie zniżkę, a który nadto zagroził jej, że jeśli nie podpisze przedłożonej umowy to zostanie nałożona na nią kara pieniężna. Pozwana, która ma 81 lat, przestraszyła się tych gróźb i podpisała przedłożoną umowę. Gdy zorientowała się, że została podstępnie wprowadzona w błąd, pismem z dnia 9.04.2017 r. odstąpiła od umowy. K. S. wskazała również, że nie jest nic winna powódce, która pomimo tego, że dotychczasowy operator pozwanej wyłączył jej telefon po 3 dniach od podpisania umowy z powódką, nie zapewniła jej nowego połączenia – telefon jest „głuchy” i nie można z niego korzystać.

Sąd Rejonowy ustalił i zważył, co następuje:

W dniu 3 listopada 2016 r., do przebywającej samotnie w domu 81-letniej K. S., przyjechał bez zapowiedzi przedstawiciel (...) w W.. Po kilku minutach dobijania się do domu, K. S. otworzyła mu drzwi. Przedstawił się on jako przedstawiciel jej dotychczasowego operatora – firmy (...) – i powiedział, że ze względu na wiek przysługuje jej niższy abonament, ale musi podpisać umowę. Jeśli jej nie podpisze będzie musiała zapłacić karę pieniężną. Początkowo K. S. nie chciała podpisać przedstawionej jej umowy, ale straszona karą pieniężną, złożyła podpisy w miejscach jej

wskazanych przez przedstawiciela operatora. Ze względu na swój stan zdrowia, zwłaszcza kłopoty ze wzrokiem nie była ona w stanie przeczytać umowy.

Po trzech dniach dotychczasowy operator firma (...) wyłączyła telefon K. S.. Od tego dnia jej telefon jest nieczynny – nie ma ona możliwości wykonywania żadnych połączeń, również do niej nie można się dodzwonić.

W dniu kiedy przestał działać telefon, K. S. poinformowała swojego syna B. S. o wizycie przedstawiciela operatora, mówiąc mu, że był on z firmy (...).

Kiedy B. S. zapoznał się z dokumentami, jakie podpisała matka, stwierdził, iż jest to zupełnie inny operator.

W piśmie z dnia 9 kwietnia 2017 r. K. S. złożyła (...) w W. oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu.

Pismem z dnia 10 maja 2017 r. (...) w W. poinformowała K. S., iż jej oświadczenie jest nieuzasadnione, a ewentualny wzór wypowiedzenia może znaleźć na stronie internetowej Spółki.

Pouczenie takie Spółka przesłała K. S. pomimo tego, że w dniu 1 lutego 2017 r. wystawiła fakturę VAT nr (...) opiewającą na kwotę 525 zł jako notę obciążeniową z tytułu wypowiedzenia umowy przez Abonenta, przed upływem okresu, na jaki umowa była zawarta. Wcześniej wystawiła ona trzy inne faktury VAT nr (...) z 24.11.2016 r. na kwotę 9 zł, (...) z 1.12.2016 r. na kwotę 47,31 zł, (...) z 02.01.2017 r. na kwotę 53,41 zł, pomimo, że K. S. nie wykonała żadnych połączeń telefonicznych, bo nie miała takiej możliwości.

Decyzją z 28 sierpnia 2017 r. nr (...) P. (...) nałożono na (...) w W. karę pieniężną w łącznej wysokości 499.225 zł za praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o: zeznania świadka B. S. (k.53), a także: umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych z załącznikami (k.17-21), oświadczenia (k.24, 26), wezwanie do zapłaty (k.27-28), faktury (k.40-42), decyzję nr (...) P. (...) z 28 sierpnia 2017 r. (...)

Na wstępie rozważań należy podkreślić, iż obydwie strony postępowania były reprezentowane przez fachowych pełnomocników, którym znana jest zasada rozkładu ciężaru dowodu wynikająca z art. 6 kc.

Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa przede wszystkim z powodu uchylenia się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu.

Zgodnie z art. 84 kc „w razie błędu co do treści czynności prawnej można uchylić się od skutków prawnych swego oświadczenia woli. Jeżeli jednak oświadczenie woli było złożone innej osobie, uchylenie się od jego skutków prawnych dopuszczalne jest tylko wtedy, gdy błąd został wywołany przez tę osobę, chociażby bez jej winy, albo gdy wiedziała ona o błędzie lub mogła z łatwością błąd zauważyć; ograniczenie to nie dotyczy czynności prawnej nieodpłatnej.” (§ 1) „Można powoływać się tylko na błąd uzasadniający przypuszczenie, że gdyby składający oświadczenie woli nie działał pod wpływem błędu i oceniał sprawę rozsądnie, nie złożyłby oświadczenia tej treści (błąd istotny).” (§ 2). Z kolei w myśl art. 86 § 1 kc jeżeli błąd wywołała druga strona podstępnie, uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu może nastąpić także wtedy, gdy błąd nie był istotny, jak również wtedy, gdy nie dotyczył treści czynności prawnej. Termin do uchylenia się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu wygasa z upływem roku od dnia wykrycia błędu.

W niniejszej sprawie bez wątplenia termin do złożenia tego oświadczenia został zachowany. W ocenie Sądu prawdziwe są także twierdzenia pozwanej, że została wprowadzona w błąd przez przedstawiciela powódki, który: podał się za przedstawiciela jej dotychczasowego operatora, poinformował ją o przysługującej jej zniżce w dotychczasowym abonamencie z uwagi na wiek, a także że za niepodpisanie przedłożonej umowy grozi jej kara pieniężna. Za taką oceną przemawiają przede wszystkim wiarygodne zeznania świadka B. S. (k.53), któremu matka wkrótce po wizycie przedstawiciela powódki opisała przebieg spotkania. Świadek zeznał, iż K. S. powiedziała, że ten pan przedstawił

się jako przedstawiciel starej sieci, był nachalny, krzychał na nią i straszył karą pieniężną w razie nie podpisania umowy. Mówił, że ze względu na wiek będzie miała niższy abonament. B. S. wskazał także, że mama jest w słabym stanie zdrowia – ma kłopoty z pamięcią i czytaniem i taki stan jej zdrowia był także w listopadzie 2016 r.. Ponieważ świadek jest osobą bliską pozwanej, jego zeznania należy ocenić ze szczególną ostrożnością. Nie mniej jednak, jak wynika z decyzji P. (...)z dnia 28 sierpnia 2017 r. nr (...) opisane przez świadka zachowanie przedstawiciela powódki nie stanowiło odosobnionego przypadku. W punkcie I tej decyzji wskazano, że na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, określoną w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 tej ustawy, działania (...) z siedzibą w W. polegające na przekazywaniu konsumentom wprowadzających w błąd informacji o:

- tożsamości ww. Spółki, na rzecz i w imieniu której osoby reprezentujące Spółkę

przedstawiają konsumentom ofertę świadczenia usług telekomunikacyjnych, przez wskazywanie, że osoby te reprezentują dotychczasowego dostawcę usług

telekomunikacyjnych, z którego usług korzystają konsumenci

- przedmiocie oferowanej usługi lub rzeczywistym celu rozmowy (wizyty), poprzez wskazywanie lub sugerowanie przez osoby reprezentujące Spółkę, że przedkładane konsumentom do podpisu dokumenty stanowią zmianę warunków umowy zawartej z dotychczasowym dostawcą usług, podczas gdy w rzeczywistości ich podpisanie skutkuje zawarciem nowej umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych ze Spółką i wiąże się ze zmianą dostawcy usług telekomunikacyjnych, co stanowi nieuczciwą praktykę rynkową, o której mowa w art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1 w zw. z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (t.j. Dz.U. z 2016r. poz. 3 ze zm.) oraz godzi w zbiorowe interesy konsumentów i nakazuje się zaniechanie jej stosowania.

Dlatego też mając na uwadze wyżej wskazane zeznania świadka Sąd uznał, iż istniały powody do złożenia przez powódkę oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu.

Wystąpienie błędu, podstępny oraz groźby powoduje wadliwość czynności prawnej określaną mianem wzruszalności. Wadliwość ta oznacza, że dotknięta nią czynność prawna jest ważna (wywołuje właściwe dla niej skutki prawne), ale jej skutki ustają z mocą wsteczną (ex tunc), jeżeli uprawniony złoży oświadczenie woli o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu. (tak komentarz do art. 88 KC red. Gniewek 2017, wyd. 8/ Strugała; Legalis). W związku ze złożeniem przez pozwaną wskazanego oświadczenia, strona powodowa nie ma prawa żądać od niej zapłaty kwot objętych wystawionymi przez nią fakturami.

Niezależnie od powyższego, żądanie pozwu nie mogłoby być uwzględnione także i dlatego, że strona powodowa nie wywiązała się z nałożonych na siebie obowiązków i nie umożliwiła pozwanej wykonywania połączeń telefonicznych – wychodzących i przychodzących. W świetle wyjaśnień pozwanej, znajdujących potwierdzenie w wiarygodnych zeznaniach świadka B. S., po wyłączeniu numeru telefonu pozwanej z sieci O., powódka nie podłączyła go do innej sieci – telefon ten pozostał „głuchy”. Okoliczność braku możliwości wykonywania połączeń potwierdzają dodatkowo faktury złożone przez samą powódkę (k.40-41), gdzie czas wszystkich połączeń we wszystkich kategoriach wynosi 00:00.

Zupełnie niezrozumiałe jest także wystawienie przez powódkę w dniu 1 lutego 2017 r. faktury na kwotę 525 zł, jako noty obciążeniowej z tytułu wypowiedzenia Umowy przez Abonenta, przed upływem okresu na jaki umowa została zawarta – nie zostały złożone żadne dokumenty potwierdzające dokonanie wypowiedzenia umowy przez pozwaną.

Z uwagi na powyższe powództwo jako niezasadne zostało oddalone w punkcie I wyroku.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 kpc w zw. z § 2 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie, obciążając nimi w całości powódkę.